

BUTLLETÍ

D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (FEDERACIÓ DE BARCELONA-CIUTAT)

RAMBLA DE
CATALUNYA, 26

TELÈFONS
13112 - 13113 - 13114

Any 1

Barcelona 14 de maig del 1937

nº 105

COM FOREN ASSASSINATS EL DIPUTAT SUNYOL I GARRIGA I ELS QUE L'ACOMPANYAVEN.

Quan les emissores de ràdio comunicaren la desaparició a les avançades de la Serra del Guadarrama del digne diputat Josep Sunyol i Garriga, el Centre Catalanista d'Esquerra - entitat per ell presidida - tingué la sensació dolorosa que produeix la pèrdua del capdavanter estimat i del company inseparable.

Des d'aquell moment la nostra preocupació constant ha estat posar en clar la dissort esdevinguda als nostres amics Sunyol i Garriga, i Ventura i Virgili, i hem procurat esbrinar la certesa dels aconteixements, per tal de saber d'una manera definitiva quin fou llur malaurat destí.

Feia pocs dies que els havíem abraçat en acomiadar-los quan embrenen el viatge a Madrid on anaven com a enviats especials complint una missió encarregada pel Govern de la Generalitat, i dalerosos de portar l'escalf d'adhesió de tots els catalans als braus lluitadors que defensaven les nostres llibertats als llocs més perillosos d'aquells fronts del Centre.

Recentment, hem pogut conversar amb dos soldats procedents del camp facciós que, exposant-se a tota mena de perills i sota l'amenaça d'ésser afusellats, pogueren traspasar les línies de foc i arribar a les nostres avançades. Jaume Puigjaner i Alfons Pujol i Calvet, soldats del primer batalló del regiment d'infanteria de Toledo, número, 26, de guarnició a Samora, passats a les nostres forces el 27 de març darrer per Cercedilla, al front de Guadarrama, ens diuen que son coneixedors del que esdevingué als nostres companys desapareguts.

El regiment esmentat era compost de soldats catalans, aragonesos i portuguesos, els quals tenien l'ordre severa de destruir tot el que trobaven a llur pas; tant és així que, quan l'ocupació de Tablada, incendiaren totalment la població, destruint d'una manera criminal el famós sanatori, sense ni tan sols respectar l'instrumental científic.

Ens expliquen el mal tractament que rebien els soldats i, com a detall a remarcar, ens diuen que portaven la mateixa indu-

mentària que els donaren en ingressar a files. Això fa que l'exèrcit rebel presenti un aspecte miserable. Les evasions son cada dia més nombroses i, quan el fugitiu deixa familiars, aquests perillen d'ésser afusellats immediatament com a represàlia.

Tots els catalans que complien el servei militar a Saragossa foren incorporats a regiments de Burgos, Avila, Logronyo i Samora. Als companys de referència els traslladaren de Samora al front de Guadarrama, i al mateix sector on caigueren els amics Sunyol i Ventura.

Conten que llurs companys de regiment els ensenyaren el lloc on foren assassinats, el tros de terra que cobreix les seves despulles. Aquesta sepultura és venerada per tots els catalans que resten en aquell front obligats per una disciplina de terror. Quan passen per aquell indret, encara que sigui dissimuladament, posen damunt la tomba un pols de terra, expressant així llur emoció i respecte.

La narració dels fets els fou donada de la següent manera: Del 4 al 10 d'Agost del passat 1936, un cotxe ocupat per un diputat català, un periodiste, un cadet i el xofer arribà al kilòmetre 52 de la carretera de Madrid a la Corunya, on es troba "La Casilla de la Muerte", lloc que anomenen així per haver estat una posició molt perillosa per a l'exèrcit rebel mentre fou ocupada per les forces republicanes, la qual fou abandonada el dia anterior al que succeïren els fets que comentem. "La Casilla de la Muerte" és una d'aquelles barraques que molt sovint es troben a les carreteres d'Espanya amb la inscripció de: "Casilla de Peones Camineros".

Quan el cotxe va arribar davant l'esmentada "Casilla" es parà, baixaren els seus ocupants els quals creient, sense dubte, trobar-se entre tropes lleials, donaren el crit-consigna de: "Viva la República", que fou contestat amb la mateixa forma per l'alferez que comandava l'avançadeta.

El diputat feu una descripció de la manera com lluitaven les forces catalanes al front d'Aragó i de la confiança que tenien d'aconseguir els objectius immediats d'Osca i Saragossa. Manifestà que els portava l'adhesió sincera de Catalunya i volgué encoratjar-los a prosseguir amb fermesa la lluita començada. En aquell moment l'oficial els invità a entrar a la "Casilla", on pogueren comprendre, ben aviat, la greu equivocació soferta i la funesta sort que els era reservada.

Els desposseïren de tot el que portaven i foren tractats de forma inhumana.

El periodista va acreditar la seva condició professional recordant els drets reconeguts als que compleixen una missió informativa i que, per tant, no lluiten amb les armes a la mà; però fou endebades, car l'oficial li respongué que ells no entenien d'aquestes coses i que a tots els esperava la mateixa fi.

Els feren arrengrer prop de la pedra que marca el kilòmetre 52 de la carretera i foren executats immediatament.

El Centre Catalanista d'Esquerra, amb aquesta informació, ha volgut donar a conèixer a l'opinió catalana el resultat de

les recerques efectuades i assabentar-la de la gesta realitzada pel seu digne president.

(Informació facilitada pel Centre Catalanista d'Esquerra del districte IV).

NOTICIARI DEL
PARTIT

Nota del Consell
Permanent

ESquerra Republicana de Catalunya fa públic per mitjà d' aquesta nota que els elements que el Partit tenia a Patrulles de Control foren retirats - per acord de la Federació de Barcelona Ciutat - el dilluns mateix que començà el moviment subversiu en vista de les ordres que aquelles reberen francament hostils a l' autoritat legítima.

El Consell Permanent ratifica aquell acord i fa públic que si no foren retirades abans és perquè després de l' aprovació dels Decrets d' Ordre Públic es consideraren disoltes.

Queda doncs ben terminant, que E. R. de C. no té a Patrulles de Control cap element autoritzat.

NOTICIARI DE
LA FEDERACIO

Convocatòria

Hom convoca a tots els alumnes de l' Escola Popular de Guerra que pertanyen a l' Esquerra Republicana, per tal que assistixin a la reunió que es celebrarà demà dissabte dia 15, a les 10 de la vetlla, en la Sala d' Actes del Secretariat del Partit carrer dels Tres Llits, nº. 3.

AJUT CATALA

Convocatòria

Hom prega totes les delegades d' Ajut Català d' assistir a la reunió que tindrà lloc demà, dissabte, a dos quarts de set de la tarda, a l' estatge Rambla de Catalunya, 34, principal.

L' obra d' AJUT CATALA

Ens plau d' anunciar que en el número de demà d' aquest BUTLLETÍ, publicarem unes lleugeres referències de l' obra d' AJUT CATALA, amb interessantíssims detalls pel que fa al tracte que reben els infants que aquesta institució nostra té recullits.

AJUT CATALA TOT FENT OBRA D' AJUT, F A P A T R I A